

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Tos/84/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7125012086
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Sojka, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7125012086.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Sojku, PhD. a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Mateja Čintalu, v trestnej veci proti odsúdenému A. B., o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. septembra 2025, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Mestského súdu Košice zo dňa 18.8.2025 sp.zn. 8PP/32/2025 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Mestský súd Košice uznesením zo dňa 18.8.2025 sp.zn. 8PP/32/2025 podľa § 415 ods. 1 Tr. por., § 66 ods. 1 písm. a) Tr.zák. zamietol žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v Košiciach o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. K2-6T 50/2020 zo dňa 23.5.2023 právoplatným dňa 8.6.2023.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o verejnom zasadnutí zhlásil sťažnosť odsúdený, ktorú písomne bližšie neodôvodnil.

Krajský súd ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 Tr.por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd preskúmaním spisu zistil, že odsúdený bol doposiaľ 17-krát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom Mestského súdu Košice sp. zn. 10T/72/2023 zo dňa 8.1.2024 pre trestný čin podľa § 212 ods. 2 písm. b) Tr. zák., za čo mu bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Košice II. sp. zn. 0T/83/2023 zo dňa 16.3.2023 pre trestný čin podľa § 212 ods.1 písm. g), ods.2 písm. b) Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom.

Z hodnotenia odsúdeného z Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že správanie odsúdeného bolo spočiatku na požadovanej úrovni, neskôr sa však zmenilo k horšiemu, keď nerešpektoval príkazy a nariadenia príslušníkov ZVJS. Jeho správanie má kolísavý charakter, keď obdobia, kde sa snaží nariadenia a predpisy dodržiavať striedajú obdobia, kde jeho správanie a dodržiavanie predpisov nie je na požadovanej úrovni.

Doposiaľ bol dvakrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 24.02.2025 za zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nie je na takej úrovni, aby bolo možné jednoznačne vyjadriť presvedčenie, že došlo k zmene jeho postoja k trestnej činnosti.

Resocializačná prognóza u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA je nepriaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké.

Zástupca ústavu neodporúča podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu.

Prokurátor taktiež navrhol zamietnuť žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu s poukazom na zamietavé stanovisko ústavu a kriminálnu minulosť odsúdeného, ktorý bol 17-krát odsúdený.

Podľa § 66 ods.1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život,

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienené prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky, a to formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd v súvislosti so splnením formálnej podmienky uvádza, že pre možné uvažovanie o podmienenom prepustení z hľadiska posudzovanej dĺžky doby, po vykonaní ktorej môže byť podmienené prepustený, je potrebné aplikovať § 66 ods. 1 písm. a), resp. písm. b), resp. písm. c) zákona Tr. zák., pričom táto podmienka bola splnená.

Vo vzťahu k posúdeniu splnenia materiálnych podmienok podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné uviesť, že súd v tejto súvislosti skúma, či u odsúdeného došlo k polepšeniu. To znamená, že súd skúma, či u odsúdeného prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti oprávňujúci na „nádej“, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. V rámci toho súd musí zvážiť aj závažnosť a povahu trestných činov, ktorých sa vykonávaný trest týka, plnenie si povinností a správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti, ktoré je možné zistiť z hodnotenia odsúdeného ústavom, v ktorom vykonáva alebo vykonával trest odňatia slobody, väzbu, z jeho charakteristik, posudkov a podobne.

Polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samo osebe automaticky neznamena, že sa odsúdený polepšil, pretože takéto správanie môže byť len prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice a nemusí znamenať náznak skutočných zmien osobnosti odsúdeného. Dosiahnutý stupeň nápravy je preto potrebné posudzovať nielen podľa správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ale je nutné skúmať, či sa odsúdený zbavil záporných vlastností, charakterových čŕt, sklonov a zlých návykov, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, za ktorý bol odsúdený, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin (primerane R 37/1973).

Materiálnu podmienku - možnosť očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017).

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že len dobré správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody samé osebe ešte nemusí byť prejavom, že sa odsúdený polepšil, pretože môže ísť len o prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, prípadne o účelové konanie motivované výlučne snahou byť podmiennečne prepustený, ktoré po odpadnutí motivácie dobrého správania nedáva záruku, že odsúdený povedie riadny život. K splneniu materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody teda dôjde až vtedy, keď odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody dobre správa, pretože si uvedomuje nesprávnosť svojho doterajšieho konania spočívajúceho v páchaní trestnej činnosti, je odhodlaný v budúcnosti takto nekonať, došlo u neho k zmene škodlivých návykov a nevhodných charakterových vlastností, ktoré viedli k páchaniu trestnej činnosti. Len pasívne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody pre podmiennečné prepustenie z výkonu takéhoto trestu zjavne nebude stačiť.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pri posudzovaní splnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné brať zreteľ na správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, na získané disciplinárne odmeny počas výkonu trestu odňatia slobody, na doterajší život odsúdeného (pred výkonom trestu), vrátane predchádzajúcich odsúdení, na skutočnosť, či už v minulosti bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, na jeho postoj k trestnej činnosti a na stupeň zmeny negatívnych vlastností, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, ohľadom ktorej trest vykonáva.

Krajský súd považuje za potrebné uviesť, že zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu nie je prepustenie páchatel'a len za dobré správanie vo výkone trestu po vykonaní určitej časti trestu, ale pri podmiennečnom prepustení je potrebné vždy mať na zreteli aj účel trestu. Ako už krajský súd vyššie uviedol, predpokladom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu je očakávanie riadneho života odsúdeného, čo znamená očakávanie, že sa odsúdený zdrží páchania ďalšej trestnej činnosti v budúcnosti, resp. že prepustením odsúdeného nevzniká pre spoločnosť nejaké riziko recidívy zo strany odsúdeného.

Samotné zlepšenie, resp. čiastočné zlepšenie správania odsúdeného vo výkone trestu nie je zárukou toho, že po podmiennečnom prepustení nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Súd nemôže pri takomto rozhodovaní prihliadať len na záujmy odsúdeného bez ochrany záujmov spoločnosti a členov tejto spoločnosti.

Právo byť podmiennečne prepustený nie je garantované ani článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ani Ústavou Slovenskej republiky. Ani Ústava, ale ani zákon automaticky nepriznávajú odsúdenému nárok na podmiennečné prepustenie (R19/2002).

Podľa názoru krajského súdu odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tým že vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody, avšak pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je potrebné, aby odsúdený splnil aj materiálne podmienky.

Nesplnenie materiálnych podmienok je totiž zákonnou prekážkou pre kladné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného. Samotné vykonanie zákonom predpokladanej časti trestu automaticky nepostačuje pre takéto rozhodnutie súdu.

Ako už vyššie uviedol krajský súd, materiálne podmienky spočívajú jednak v tom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a jednak v tom, že sa od neho môže očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti.

V súvislosti s prvou materiálnou podmienkou - plnením si povinností a správaním sa odsúdeného počas výkonu trestu krajský súd poukazuje na hodnotenie odsúdeného, vypracovaného ústavom na výkon trestu odňatia slobody, z ktorého vyplýva len čiastočné splnenie tejto materiálnej podmienky. Odsúdený síce má dve disciplinárne odmeny, ale zároveň správanie odsúdeného síce bolo spočiatku na požadovanej úrovni, neskôr sa však zmenilo k horšiemu, keď nerešpektoval príkazy a nariadenia príslušníkov ZVJS, pričom správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nie je na takej úrovni, aby bolo možné jednoznačne vyjadriť presvedčenie, že došlo k zmene jeho postoja k trestnej činnosti.

V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že ak odsúdený nerešpektuje príkazy a nariadenia príslušníkov počas výkonu trestu, tak takéto správanie neguje aj prípadné iné kladné záznamy, pretože nasvedčuje tomu, že aj vo výkone trestu sa nespráva tak, ako by sa mala správať osoba, ktorá chce splniť zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu.

Druhá materiálna podmienka je založená na možnom očakávaní, že odsúdený povedie po prepustení z výkonu trestu riadny život. Ohľadne týchto materiálnych podmienok je potrebné uviesť, že obidve podmienky musia byť splnené kumulatívne.

Krajský súd konštatuje, že odsúdený bol doposiaľ 17 - krát súdne trestaný, pričom v trestnej činnosti pokračoval aj po vykonaní predchádzajúcich trestov odňatia slobody, ako aj po rozhodnutiach súdov o podmienenom odsúdení, keď sa znovu dopustil trestnej činnosti.

Z odpisu z registra trestov vyplýva, že na odsúdeného nemali v minulosti požadovaný vplyv a nevedeli k jeho náprave ani uložené nepodmienečné tresty, ani uložené tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu.

Odsúdený napriek rôznym uloženým trestom opakovane páchal trestnú činnosť a preto v uvedenom prípade nie je možné reálne očakávať, že odsúdený povedie po prepustení z výkonu trestu riadny život, na základe čoho nebola u odsúdeného splnená materiálna podmienka, spočívajúca v reálnom očakávaní, že sa odsúdený zdrží páchania ďalšej trestnej činnosti v budúcnosti, resp. že prepustením odsúdeného nevzniká pre spoločnosť nejaké riziko recidívy zo strany odsúdeného.

Krajský súd upozorňuje prvostupňový súd, že ustanovenie § 415 ods.1 Tr. por. nepatrí do výrokovej časti uznesenia, pretože v uvedenom prípade rozhoduje súd podľa § 66 Tr. zák.

S poukázaním na vyššie uvedené skutočnosti aj krajský súd dospel k záveru, že u odsúdeného neboli splnené zákonné podmienky na podmienené prepustenie a preto jeho sťažnosť zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.